

دیوار بی‌اعتمادی بین دولت و ملت به سادگی ترمیم نمی‌شود

آذر منصوری در گفت‌وگو با «اعتماد»:

اعتماد آنلاین | مجمع عمومی حزب اتحاد ملت در هشتمین کنگره خود مجدداً آذر منصوری را به عنوان دبیرکل این حزب انتخاب و ترکیب اعضای جدید شورای مرکزی این تشکل سیاسی اصلاح‌طلب را تعیین کرد. آذر منصوری در گفت‌وگو با «اعتماد» به محورهای نطق خود بعد از انتخاب به عنوان دبیرکل در این کنگره اشاره و تأکید می‌کند که در وضعیت فعلی اتحاد ملت ریشه بسیاری از بحران‌ها را ناکارآمدی حاکمیت در عرصه‌های مختلف می‌داند. منصوری تأکید دارد که یکی از راه‌های تحقق حکمرانی خوب مشارکت همگانی و رقابت معنادار سیاسی در انتخاباتی آزاد و عادلانه است. دبیرکل حزب اتحاد ملت همچنین می‌گوید دیوار بی‌اعتمادی بین دولت و ملت، نسبت به ناتوانی مدیریت سیاسی کشور در حل مشکلات جامعه و تأمین یک زندگی مطلوب، به سادگی ترمیم نخواهد شد.

شما مجدداً به عنوان دبیرکل حزب اتحاد ملت انتخاب شدید. گویا در نطق بعد از انتخاب نیز بر مساله زنان تأکید ویژه‌ای داشتید، در شرایطی که شعار «زن، زندگی و آزادی» اصلی‌ترین شعار معترضان در سه ماه گذشته بوده، چه ارزیابی‌ای از شرایط فعلی زنان و افق‌های پیش رو در نگاه دبیرکل حزب اتحاد ملت دیده می‌شود؟

هشتمین کنگره حزب اتحاد ملت در شرایطی برگزار شد که ایران عزیز ما سوگواری فرزندان خود است. زنان و مردان و کودکان و نوجوانانی که خیابان را تنها محمل ناگزیر خود برای فریاد «زن، زندگی و آزادی» دیدند. همه آنها که در این ایام جان باختند فرزندان ما بودند و در این داغ و سوگ بزرگ با همه خانواده‌های عزیز از دست داده و ملت بزرگ ایران شریک هستیم.

اینکه این اعتراضات چه دلایلی داشته و آیا این اعتراض است یا اغتشاش، صحبت زیاد شده است اما نمی‌توان علت و دلیل اعتراض مردم را به خارج از کشور نسبت داد. این نوع نگاه و مواجهه با اعتراض شهروندان، معنای جز انکار رنج واقعی مردم و نتیجه‌ای جز افزایش

نفرت و خشم بیشتر آنها در کوتاه مدت و بلندمدت به دنبال نخواهد داشت. این بدیهی است که بدخواهان و مخالفان ایران، از هر اعتراضی به دنبال موج سواری و بهره برداری های خود هستند اما سالهاست که جامعه شناسان و فعالان مدنی و پژوهشگران، وقوع جنبش های اعتراضی را پیش بینی کردند، هشدار داده اند که با این شیوه حکمرانی که با ناکارآمدی غیرقابل انکار و روبه تزايد که همه دلایل بر ناکارآمدی دلالت دارد، وقوع اعتراض و شورش مردم علیه ناکارآمدی، تحقیر و تبعیض، ناگزیر اتفاق خواهد افتاد. دلیل اصلی این موضوع، متأسفانه اقلیت سالاری و بی توجهی به مولفه های جمهوری و خواست اکثریت ملت و ترجیح اهداف دیگر بر توسعه کشور است که شرایط کشور را به این میزان از نارضایتی و اعتراضات ملی کشانده است. این روندهایی که منجر به حذف کامل جمهوری شده و در حال ادامه است، مکرر و مرتب هشدار داده شده است.

جمهوری اسلامی که قرار بود مبنای آن، گفتمان نوفل لوشاتو مبنی بر تحقق آزادی، دموکراسی معنویت و استقلال و اعتلای ایران باشد، چیزی نیست که امروز می بینیم. من تصور می کنم تا اجرای بدون تخطی قانون اساسی فاصله زیادی داریم اما يك واقعیت را نمی توان کتمان کرد و آنکه بخش هایی از همین قانون با تفسیرهای یکسویه شورای نگهبان همه دلسوزان کشور را به این نتیجه رسانده که اصلاحات در ساختارها و رویکردها ضرورت است و باید به سمتی برویم که به واسطه آن «حق حاکمیت ملی» و «حقوق اساسی ملت» اعاده شود. درباره حق اعتراض شهروندان که طبق اصل قانون اساسی باید رسمیت داشته باشد کمتر دیدیم که این قانون پشتوانه اعتراض معترضان باشد. این حق باید به رسمیت شناخته شود و این وظیفه حاکمیت است که زمینه اعتراض مدنی را فراهم کند ولو اگر معترضان در اقلیت محض باشند البته کسانی که دلسوز ایران هستند و تلاش می کنند که رنج مردم کاهش یابد می دانند راه تغییرات دموکراتیک از مسیر تحریم و دخالت خارجی و خشونت نمی گذرد و کسانی که راه های خشونت را پیش پای مردم می گذارند، زمینه اقتدارگرایی بیشتری را فراهم می کنند.

این جنبش اعتراضی که شعار مشترك و اصلی آن و همه معترضان «زن، زندگی و آزادی» بود يك بار دیگر ضرورت اصلاح روندها و رویه های کشور را در راستای کاهش شکاف جنسیتی به حاکمیت یادآور کرد البته اگر گوش شنوایی باشد. حاصل این شکاف مشخص است، مجموعه ای از تبعیض های جنسیتی است که به زنان ایران تحمیل شده و می شود و من معتقدم اگر این تبعیضها نبود و اراده ای در حاکمیت بود که این تبعیضها رفع شود، نه به حجاب اجباری، امروز شعار معترضان و زنان و دختران جوان ایرانی نبود. هرچند تحت هیچ شرایطی نباید حق انتخاب پوشش را

سلب کرد اما آنچه بستر اعتراضات زنان ایرانی را مهیا کرده مجموعه‌ای از تبعیضها و تعارضات است که بستر حکمرانی در حال تحمیل به زنان ایران است. این روند ادامه دارد و متأسفانه به نظر نمی‌آید اراده‌ای برای اینکه زنان بخواهند از وضعیت شهروند درجه دوم به شهروندی با حقوق برابر تبدیل شوند، وجود داشته باشد.

برخی معتقدند در اعتراضات اخیر دو محور زنان و دانشگاه‌ها هم نقش پررنگی دارند هم خواهان تغییرات جدی هستند. شما در مورد وضعیت زنان چشماندازی را براساس وضعیت فعلی ترسیم و راهکارهایی را همواره مطرح کرده‌اید. در مورد دانشگاه‌ها چطور؟ وضعیت را چطور ارزیابی می‌کنید؟

متأسفانه بسیاری از دانشجویان در اعتراضات اخیر اخراج و بازداشت و ممنوع‌الورود شده‌اند. قرار بود سابقه پس از فاجعه کوی دانشگاه، شاهد ورود لباس شخصی‌ها و استقرار فضای امنیتی در دانشگاه‌ها نباشیم در حالی که گویا موضوع عادی‌سازی شده است. سیاست امنیتی کردن فضای دانشگاه‌ها و تبدیل مهد علم و دانش به نظمیه و پادگان سال‌هاست تاریخ مصرف خود را از دست داده است. ما جنبش دانشجویی با پیشینه دانشجویی شهادت سه آذر اهورایی داریم و طبعاً اگر کسانی بخواهند دانشگاه را به نظمیه تبدیل کنند، خودشان عبرت تاریخ می‌شوند.

علاوه بر این، رفع فیلتر شبکه‌های اجتماعی، تقویت عملکرد ملی در صداوسیما به جای رویکرد ملی و سیاسی، آزاد گذاشتن دست روزنامه‌نگاران، در حقیقت تقویت به گردش آزاد اطلاعات در ایران است که اگر به آن توجه نشود در شرایطی که رسانه‌های برون‌مرزی هیچ محدودیتی برای انتشار اخبار ندارد و در داخل با این همه محدودیت مواجه هستیم، شاهد نتیجه‌ای جز میدان‌داری رسانه‌های برون‌مرزی نخواهیم بود.

اینکه چرا هنرمندان و ورزشکاران در این اعتراضات کنار مردم ایستادند، ناشی از این واقعیت است که معترضان نه در نهادهای انتخابی و نه در نهادهای مدنی امیدی برای پیگیری خواسته‌های خود ندارند و عرضه رسمی سیاست از معنا و مفهوم خود تهی شده باشد و دیگر مطالبات گروه‌های جامعه را مدیریت کند، ناگزیر گروه‌های دیگر این موضوع را بر عهده می‌گیرند. رفتارهایی که با دانشجویان، دانش‌آموزان و معلمان شد نشان از شدت گرفتن رویکردهای امنیتی در نهادی است که قرار بود نقش اصلی تعلیم و تربیت فرزندان ایران را بر عهده داشته باشد.

در روزهای اخیر انتقاد جدی نسبت به دولت سیزدهم در زمینه اقتصادی مطرح شده است. تصور می‌کنید در شرایط فعلی با روند رو به

رشد قیمت دلار چه تصمیمات کلانی باید در عرصه اقتصادی اتخاذ شود؟

وقتی صحبت از موقعیت و جایگاه وضعیت اقتصادی و میزان توفیق دولت‌ها می‌کنیم باید شاخص‌های مشخص داشته باشیم؛ شاخص‌هایی از قبیل «رشد اقتصادی، نرخ تورم، نرخ سرمایه‌گذاری، اشتغال، توزیع درآمد و ثروت، ارزش پول ملی در مقابل ارزهای خارجی، سهم و جایگاه کشور در اقتصاد جهان». حتی بر حسب آمارهای رسمی، وضعیت اقتصادی ما اسفبار و بحرانی است، مضافاً اینکه هرروز سفره‌ها و رنج مردم در حال افزایش است. علاوه بر همه موارد، مدیریت نامناسب اقتصادی دولت و نیز ابهام در ارتباطات بین‌المللی اقتصادی، تعلیق توافق برجام و باقی ماندن کشور در لیست سیاه FATF نیز افق تحولات اقتصادی کشور را در افق کوتاه‌مدت و میان‌مدت و چه بسا بلندمدت به شدت تیره و تار می‌نمایاند.

نسبت به پیامدهای چاپ پول، حذف ارز دارو و کالاهای اساسی و تشدید رفتارهای غارتی در مدیریت اقتصاد کشور و فرو افتادن کشور به سیاهچاله فقر، باید به حاکمیت هشدار داد و باید نگران جمعی کارشناسان و متخصصانی باشد که در جزو روابط بین‌الملل و اقتصاد به این وضعیت اشراف دارند.

بسیاری از کارشناسان ریشه‌های بسیاری از مشکلات اقتصادی را در سیاست خارجی ما می‌بینند. شما به عنوان فعال سیاسی و دبیرکل حزب اتحاد ملت تصور می‌کنید چقدر تغییر در رویکردهای سیاست خارجی می‌تواند وضعیت اقتصادی ما را بهبود ببخشد؟ با توجه به تجربه‌ای که اخیراً در ارتباط با چین دیدیم، آیا اراده‌ای برای تغییر برخی رویکردها می‌بینید؟

فراموش نکنیم که «شعار نه شرقی و نه غربی» که بر سر در وزارت خارجه نصب شد به معنی مقابله با نقض استقلال ایران بود. پیشگیری از این موضوع، به معنی عدم توازن در سیاست خارجی و نگاه یکنسویه به شرق نبود، این نگاه باعث شده همه ظرفیتهای جامعه جهانی که می‌توانست در خدمت به رشد اقتصاد ایران به کار آید، از دست رفته است و متأسفانه در سیاست خارجی، به شدت مشهود است این میدان است که میدان‌داری می‌کند و جای خود را به دیپلماسی داده است. اگر اراده‌ای برای حل وضعیت فعلی است باید در گام ابتدایی، صدور و اجرای احکام سنگین و اعدام معترضان که مصداق بارز خشونت سازمان یافته علیه آنها است، متوقف شود. دلیل اصلی تداوم اعتراضات ناکارآمدی در حکمرانی است. این مواجهه با معترضان چه در اعتراضات 96 و چه در اعتراضات 98 آزمایش خود را پس داده است و اصرار بر این رویه نتیجه‌ای جز خشم مردم و تشدید شکاف بین حاکمیت و ملت ندارد.

همگی مسوولان کشور باید بپذیرند که ما دچار معضلات جدی و بحران‌های مهمی در عرصه‌های مختلف کشور هستیم که باید برای آنها چاره‌ای اندیشید. منشأ و دلایل بروز بحران‌ها عمدتاً داخلی است و همه‌چیز را نباید به توطئه دشمن خارجی ارجاع دهیم.

اگر به پیمایش‌های ملی مختلف و نظرسنجی‌های ملی انجام‌شده توسط نهادهای معتبر علمی و حرفه‌ای استناد کنیم، می‌بینیم که نارضایتی‌های عمومی تا چه اندازه جدی است و ادامه این وضعیت موجب تشدید معضلات می‌شود. باید به خطر فروپاشی توجه جدی کنیم. حاکمیت باید بپذیرد که راه‌حل معضلات جدی کشور در اصلاح سیاست‌ها، رویکردها، ساختارها و رفتارهای حاکمیت است. هم حاکمیت و مردم باید بپذیرند که در تعامل و همکاری واقعی و ثمربخش عمومی است که امور کشور سامان می‌یابد و تحول، پیشرفت و توسعه کشور پدیدار می‌شود. از اساس در سایه نگاه امنیتی و نظامی نمی‌توان راه‌های اصلاح جدی امور کشور را سامان داد. نگاه امنیتی و نظامی همواره نگاهی یکجانبه و خشونت‌محور است.

برای برون‌رفت از بحران فعلی چه پیشنهادهای دارید؟

بنده در نخستین جلسه دیدار با آقای شمخانی تأکید کردم که اگر اراده‌ای برای حل مساله وجود داشته باشد حاکمیت باید در سه سطح دست به اقدامات بزند؛ کوتاه‌مدت شامل توقف اعمال خشونت، توقف اعدام، اجرای مراحل لازم دادرسی عادلانه برای همه محکومین، توقف گشت ارشاد و اقدامات مشابهی مانند تعطیلی و محدودیت برای کسب‌وکارها به دلیل نوع پوشش زنان، دلجویی از خانواده‌های کشته‌شدگان و صدمه‌دیدگان وقایع اخیر، به رسمیت شناختن حق اعتراض عمومی یا گروهی شهروندان با اتخاذ تدابیر لازم فراهم شود.

صدا و سیما باید ملی عمل کند و حاکمیت به الزامات گردش آزادانه اطلاعات رضایت دهد. تکلیف لباس شخصی‌ها روشن شود. باید روشن شود چه کسی پاسخگویی فعالیت لباس شخصی‌ها است. مردم باید نماینده‌های خود را در نهادها داشته باشند تا مطالبات‌شان را پیگیری کنند، برای این امر باید انتخابات آزاد برگزار شود. باید به افای‌تی‌اف پیوندیم و روابط خود را با همسایگان با تعامل پیش ببریم. در میان‌مدت هم دولت باید در مدیریت بهتر امور و خروج کامل نظامیان از عرصه‌های مختلف حرکت کند. باید تکلیف نظارت استصوابی روشن شود. این اقدامات باید مرحله به مرحله طی شود. شاید آمیدی به حل بحران‌های امروز باشد. طبعاً اگر حاکمیت دست به این اقدامات بزند، ما هم از این اصلاحات شجاعانه حمایت می‌کنیم. این دیوار بی‌اعتمادی نسبت به ناتوانی مدیریت سیاسی کشور در حل مشکلات جامعه و تأمین یک زندگی مطلوب به سادگی ترمیم نخواهد شد.

ما کماکان یکی از راه‌های تحقق حکمرانی خوب را مشارکت همگانی و رقابت معنادار سیاسی در انتخاباتی آزاد و عادلانه میدانیم و کماکان برای شکل‌گیری گفت‌وگوی ملی تلاش خواهیم کرد. آنچه برای ما مطلوب است تحقق یک حکمرانی خوب در کشور و کاهش رنج مردم این سرزمین است. دولت توانا و جامعه قدرتمند هر دو ثمره یک حکمرانی خوب برای ایران امروز و فردا است.

در جلسه با شمخانی چه پیشنهادهای مطرح شد

در نخستین جلسه دیدار با آقای شمخانی تأکید کردم که اگر اراده‌ای برای حل مساله وجود داشته باشد حاکمیت باید در سه سطح دست به اقدامات زند؛ کوتاه‌مدت شامل توقف اعمال خشونت، توقف اعدام، اجرای مراحل لازم دادرسی عادلانه برای همه محکومین، توقف گشت ارشاد و اقدامات مشابهی مانند تعطیلی و محدودیت برای کسبوکارها به دلیل نوع پوشش زنان، دلجویی از خانواده‌های کشته‌شدگان و صدمه‌دیدگان وقایع اخیر، به رسمیت شناختن حق اعتراض عمومی یا گروهی شهروندان با اتخاذ تدابیر لازم فراهم شود

منبع: [www.iranpress.com](#) 11 آبان 1401